

Abstrakt

Zatímco ve většině evropských monarchií docházelo v průběhu 20. století ke změnám politického systému či dekonstrukci politické moci panovníka, v Lichtenštejnském knížectví nastal v 90. letech téhož století opačný proces. Ten vyvrcholil novelizací ústavy roku 2003, v níž se lichtenštejnský kníže mocensky prosadil vůči demokraticky zvoleným státním institucím. Cílem této práce je zanalyzovat ústavní novelu a její dopad na ústavně-politický systém Lichtenštejnska a zjistit hlavní příčiny úspěchu knížete v ústavním referendu v roce 2003. Výzkum je proveden formou případové studie. K interpretaci výsledků v rámci politologických výzkumů monarchií jsou použity koncepty, jako je teorie králova dilematu či smíšená ústava. Hypotéza předpokládá, že i přes posílení moci knížete nedošlo ke změně politického systému v absolutní monarchii a že hlavním klíčem knížecího úspěchu byla jeho silná pozice zakotvená v historických tradicích a sentimentech obyvatel země. V práci jsou využity prameny, přičemž centrálním je ústava. Prameny jsou doplněny o sekundární literaturu z oborů politologie, historie či práva. Práce dochází k závěru, že i přes značné posílení knížecích pravomocí nedochází k dezintegraci demokratického parlamentního systému a že země se nestává absolutní monarchie. V ústavě stále existují pojistky proti samovládě panovníka, přičemž tou nejradikálnější je zrušení monarchie prostřednictvím plebiscitu. Z historických souvislostí je však identita malého knížectví úzce spjata s populární osobou knížete. Svého vlivu dokázal ambiciózní kníže Hans-Adam II. během ústavní krize efektivně využít, např. pod výhrůzkou vlastního exilu získal pro referendum hlasy voličů na svou stranu, což stálo za jeho úspěchem. Jedná se také o primární důvod, proč je vývoj v Lichtenštejnsku v rozporu s teorií králova dilematu, dle které se všechny monarchie buď režimově promění, nebo jejich panovník ztratí svou politickou moc.